

Protokoll från sammanträde i Region Skånes pensionärsråd

Tid: 2021-03-10 kl. 13.30–15.50

Plats: via Teams

Närvarande:

Anna Mannfalk (M), Region Skåne, (ordförande)
Ulla-Britt Andersson, PRO
Bengt Zander, PRO
Susanne Björkenheim, PRO
Preben Karlsson, PRO
Lena Larsson, PRO
May Öberg, SPF
Björn Falkenström, SPF
Greta Nordquist, SPF
Owe Johansohn, SPF
Lennart Nilsson, SPF
Ulla-Britt Mattisson, SKPF
Ruth Wernolf-Nyberg, RPG
Ingrid Lennerwald (S), Region Skåne
Carina Zachau (M), Region Skåne, deltog från klockan 15
Stefan Lamme (M), Region Skåne
Ann Hörnebrant-Sturesson (C), Region Skåne
Carina Svensson (S), Region Skåne
Jan Rydén (MP), Region Skåne
Alexander Aardgaard (SD), Region Skåne
Stefan Greschner (SD), Region Skåne
Per Einarsson (KD), Region Skåne
Mattias Olsson (S), Region Skåne
Gunne Arnesson Lövgren, Region Skåne
Emelie Nilsson, Region Skåne, sekreterare

1. Inledning

Anna Mannfalk hälsade alla välkomna till mötet och ett upprop genomfördes.

2. Val av justeringsperson

Ulla-Britt Andersson från PRO valdes att justera dagens protokoll.

3. IVO:s (Inspektionen för vård och omsorg) uppföljning av läkarinsatserna inom äldreomsorgen i Skåne

Rasmus Havmöller, regional chefläkare inom Region Skåne, berättade om den granskning och tillsynsbeslut som inkommit gällande medicinsk vård och behandling av äldre personer med misstänkt eller konstaterad covid-19 som bor på särskilt boende och där Region Skåne har fått kritik. IVO:s uppdrag är bland annat att granska hälso- och sjukvården och våren 2020 gjordes en nationell tillsyn av samtliga regioner som ansvarar för medicinsk vård och behandling. Syftet med granskningen har varit att se om äldre som bor på särskilt boende har fått vård och behandling utifrån sitt individuella behov vid misstänkt eller konstaterad covid-19. IVO

granskade 8 av Skånes 165 vårdcentraler. Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har begärt att vi själva gör en bredare granskning.

I granskningen har man använt sig av bland annat intervjuer och granskat journaler och i tillsynsbeslutet konstateras brister:

- Det har förekommit att äldre på särskilt boende för äldre (SÄBO) inte har fått vård och behandling utifrån den enskildes behov vid misstänkt eller konstaterad covid-19 samt utgående från individuella bedömningar.
- Äldre på SÄBO och deras närstående har i flera fall inte fått information och gjorts delaktiga vad gäller vård vid misstänkt/konstaterad covid-19.
- Det har förekommit att ställningstagande om och genomförande av vård i livets slutskede inte har skett i enlighet med gällande regelverk under covid-19 pandemin för äldre på SÄBO.
- Det går i flera fall inte att följa vården och behandlingen till äldre på SÄBO på grund av brister i primärvårdens patientjournaler.

Region Skåne ser givetvis allvarligt på bristerna som konstaterats och bristerna är delvis välkända sedan innan och mycket har gjorts. Bland annat behöver arbetet med den nära vården påskyndas. Det finns brister avseende delaktighet och dialogen med patienter och närstående, vilket är något som behöver utvecklas. Vård vid svår sjukdom och planering i livets slutskede ska alltid vara individuell och utgå från den enskilda patientens behov, vilket är ett direktiv från Region Skåne som funnits sedan tidigare. Vi ser också att man behöver bli bättre att dokumentera i primärvården.

Flera åtgärder har vidtagits eller planeras framöver:

- Utvecklad samverkan med kommuner under och efter pandemin.
- Utökning av mobila primärvårdsresurser.
- Extra granskningar av vårdcentralerna för att säkerställa att allt går rätt till.
- Utveckling av möjligheter att tidigare fånga tecken till eventuella felaktigheter.

Sammanfattningsvis så tar Region Skåne tillsynsbeslutet på allvar och IVO har bedömt det inlämnade svaret och är nöjda. Under våren kommer IVO att återkomma med en fördjupad tillsyn och under tiden sker ett fortsatt utvecklingsarbete.

Fråga ställs om krav på smittskyddsutrustning på äldreboende har varit med i IVO:s tillsynsbeslut och svaret är att den aspekten är inget man haft med i tillsynen, men annan tillsyn har gjorts av kommunerna. Tidigt under pandemin etablerade man möten med alla kommuners medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) för att kunna informera om stödinsatser och skapa ett forum där man kunde ställa frågor. Region Skåne hjälpte också till att dela ut smittskyddsutrustning till kommunerna.

En ytterligare fråga som ställs rör om man kommer följa upp det nya journalsystemet som ska införas. Svaret är att man ser en stor vinst med det nya systemet. Det kommer bli tydligare för alla inom sjukvården som samsas om en patient och vad som är planen för patienten samt det kommer bland annat kunna finnas med en hel läkemedelslista. Till detta kom en följdfråga om primärvården och sjukhuset också kommer ingå i det nya systemet och där är svaret ja.

Länk till IVO:s hemsida med mer information om tillsynen: <https://www.ivo.se/tillsyn/tillsyn-aldreomsorgen-covid-pandemin/tillsyn-av-medicinsk-var-d-och-behandling/>

4. Lägesrapport covid-19

Rasmus Havmöller rapporterar om antal fall som konstateras från mars till idag. Det har varit en besvärlig vinter för Region Skåne. Under oktober och november 2020 gick det brant uppåt med antal konstaterade fall. De flesta av fallen behöver inte in på sjukhus, och man ser nu under början av 2021 en viss minskning av fall, vilket eventuellt kan ses som en möjlig vaccinationseffekt. Trots den ansträngda situationen så har man lyckats med utmaningen och

den akuta sjukvården har kunnat upprätthållas. Sammanfattningsvis är inte faran över och vi vet inte hur lägesbilden kommer förändras framöver.

Länk till Region Skånes sida med lägesrapport om covid-19 i Skåne:
<https://www.skane.se/digitala-rapporter/lagesbild-covid-19-i-skane/inledning/>

5. Vaccinationer

Per Hagstam, biträdande smittskyddsläkare/vaccinsamordnare, informerar om den senaste vaccinprognosen för Skåne. I dagsläget har cirka 80 000 fått den första dosen av vaccinet och cirka hälften har fått båda doserna av vaccinet. Det är främst andel i den äldre åldersgruppen 80 år och äldre som fått vaccinet och detta är i enlighet med Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning för vaccination mot covid-19.

I **fas 1** som vi nu befinner oss i är det boende på särskilt boende, äldre med hemtjänst, vård- och omsorgspersonal samt hushållskontakter som erbjuds vaccinering.

Fas 2 innebär 65 år och äldre, samt vissa medicinska riskgrupper (dialys, transplanterade) och hushållskontakter, personer som är 18 år och äldre som får insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt personer som är 18 år och äldre som har beslut om assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken, samt hälso- och sjukvårdspersonal och omsorgspersonal.

Fas 3

60-64 år med riskökning

60-64 år

18-59 år med riskökning

Personer med tillstånd som innebär svårigheter att följa råd om smittskyddsåtgärder

Fas 4

Övriga 18-59 år

Det finns en preliminär tidsplan för vaccinering mot covid-19 i Skåne men den är beroende av vilken volym vaccin som vi får. Detta gör att det är svårt att ge en tydlig tidsplan för vaccinering.

Som det har rapporterats om nyligen i bland annat nyhetsmedierna så finns det biverkningar med vaccinen. Den vanligaste biverkningen är smärta och svullnad på injektionsstället.

Biverkningar som trötthet, muskel- och ledvärk, huvudvärk, illamående, frossa, feber kan också förekomma. De flesta av biverkningarna är lindriga till måttliga och övergående på ett par dagar och biverkningarna blir ofta lindrigare hos äldre.

Fråga ställs varför man vaccinerar de äldre först, nu när antalet smittade som är äldre har minskat, och det finns en ökning av antal konstaterat smittade bland de yngre som bland annat går i skolan. Svaret är att man utgår utifrån Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning där man vaccinerar efter risk. De yngre drabbas inte lika allvarligt av viruset, till skillnad från äldre och personer med förhöjd risk.

Det ställs en fråga kring hur länge dosen varar och om man måste ta om den. Svaret blir att man inte kan utesluta att man kommer behöva en påfyllningsdos. I dagsläget finns det olika mutationer av viruset som gör att det svårt att ge ett svar på denna fråga.

En fråga ställs kring hur bemanningen inom vården ser ut framöver, då personal är utslitna. Svaret är att medarbetare arbetat hårt under en längre tid och det blir viktigt att respektera och stötta de anställda så att de får återhämtning. En annan viktig aspekt är att de anställda ska få gå tillbaka till sina gamla arbetsuppgifter som de hade innan pandemin inträffade, så att de kan få arbeta med det de gjort tidigare. Nyckeln till detta är att ingen tredje våg kommer, vilket vi inte vet i dagsläget.

Länk till Folkhälsomyndighetens sida med mer information om prioriteringsordningen för vaccin: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/rekommendationer-for-vaccination-mot-covid-19/>

Länk till den preliminära tidplanen för vaccinering på 1177:s hemsida:
https://www.1177.se/globalassets/1177/regional/stockholm/media/y.-dokument-o-pdfer/corona-sprak/vaccination/vaccination-grafisk-bild/1177_grafisk_tidplan_stockholm2feb.pdf

6. Försäljning och betalning samt när det är som mest bekvämt och tryggt för pensionärer att resa med kollektivtrafiken i Skåne

Patrik Engfors, pris- och affärsansvarig Skånetrafiken, redogör för de olika alternativen man har när man ska köpa en biljett med Skånetrafiken. Det enklaste sättet är att använda Skånetrafikens app. Har man en Android-telefon hittar man den på "Google Play" och har man en iPhone hittar man den på "App Store" där man kan ladda ner den. Med Skånetrafikens app kan man köpa alla biljetter i mobilen. Med appen slipper man köa och du kan köpa en biljett precis när du vill. I appen finns många smarta funktioner, som att du kan följa bussar och tåg i realtid och få personligt utformad trafikinformation.

Ska du åka på gröna stadsbussar:

Reser du med stadsbuss inom staden kan du blippa ditt kontaktlösa betalkort på biljettläsaren och resa hur mycket du vill i en timme. Du betalar för en enkelbiljett för vuxen, och endast en person kan köpa biljett per betalkort. Reser du flera gånger inom 24 timmar betalar du aldrig mer än två enkelbiljetter. Du kan då resa så mycket du vill inom staden från första blippet.

Så köper du biljett utan app:

- Biljettautomat. I våra nya biljettautomater kan du köpa alla biljetter och betala med betalkort.
- Hos kundcenter och ombud. Du kan köpa biljetter och reskort hos våra kundcenter eller hos något av våra ombud. Här betalar du med betalkort eller kontanter.
- På hemsidan. På skanetrafi ken.se kan du köpa vårt reskort och få det hemskickat. Här kan du också köpa biljetter och koppla dem till kort.

Skånetrafikens reskort:

Reskort köper du på skanetrafi ken.se (<https://www.skanetrafi ken.se/biljetter/kop-biljett3/#/>) eller hos våra kundcenter och ombud. Kortet kan inte laddas med pengar att resa för, utan du köper och kopplar biljetter till ditt kort. Biljetten går att använda direkt efter att du köpt den och kortet kostar 30 kr.

Om du fortfarande har kvar pengar på din Reskassa så kan du flytta över pengarna till en värdekod ända fram till december 2029. Värdekoden kan du använda för att köpa biljetter i appen, hos kundcenter och ombud, samt på webben.

När är det trångt ombord?

På Skånetrafikens hemsida kan du enkelt få en överblick av när på dagen det är högst beläggning ombord på våra fordon. Generellt är det lite mer folk ombord mellan klockan 6 och 8 på morgonen och mellan klockan 15 och 17 på eftermiddagen.

Om du har Skånetrafikens app så kan du också få en uppskattning på beläggningen för varje tur med buss eller Pågatåg. När du sökt en resa, gå in på inställningar och klicka i reglaget "Visa prognos". Tryck på klar. Då får du upp en ungefärlig uppskattning om beläggningen på resorna med buss och Pågatåg. Denna funktion finns inte ännu på Öresundstågen.

Är det många som fuskar nu?

Ja, fusket har ökat något i pandemin. Stängda framdörrar minskar förarens möjlighet att ha koll på biljetterna men att man inte blipper betyder inte per automatik att man inte har någon biljett. Man ska dock ha i åtanke att det är många som har biljett i telefonen eller på kort, så de kan ha betalt även om de inte blipper. Man kommer att öka böterna till 1000 kronor framöver.

Länk till Skånetrafikens hemsida där du kan hålla dig uppdaterad om de senaste nyheterna inom kollektivtrafiken: <https://www.skanetrafi ken.se/>

Frågan lyftes om hur det fungerar att ta med cykel och Patrik svarade att just nu kostar det inget att ta med cykel då man har problem med hur betalning ska genomföras.

7. Kollektivtrafiken i Skåne, nuläge och planer för framtiden

Carina Zachau, ordförande i Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne informerar om de utmaningar som påverkar kollektivtrafiken. Pandemin märks mycket i kollektivtrafiken. Under 2020 hade man ett bra resande under januari och februari men kurvan gick ner i mars, givet covid-19 och rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten. Detta påverkar ekonomin väldigt mycket, då över 35 % av biljettintäkterna försvann. På grund av det minskade resandet har man gjort en del anpassningar på dagen och helgen. Kollektivtrafiken har fått ett bidrag från staten som dock inte räcker till för att täcka de minskade intäkterna.

I början av 2021 ser man ett fortsatt minskat resande. Skånetrafikens förhoppning är att resandet ska komma igång, men det ska vara ett tryggt resande. Inför sommaren så planerar man för att ha sommarkort igen, vilket blev väldigt uppskattat under förgående sommar.

Skånetrafiken mäter nöjdhet bland kunderna, 2018 låg det på 52%, idag på 56-57%, det har tidigare varit 77% och ambitionen är att 8 av 10 ska vara nöjda resenärer. När det gäller serviceresor ligger NKI, nöjd kundindex på 95% och bemötande och trygghet har höga siffror vilket är glädjande.

Under året har man gjort ett flertal åtgärder för att erbjuda trygghet när man ska åka kollektivt:

- Erbjudit munskydd att hämta på kundcenter.
- Infört extra städning.
- I samband med sjukresor (och ett minskat antal åkande) kan man i större utsträckning erbjuda ensamresa vid sjukresa.
- Infört speciella covid-bilar som använts till de som inte behöver ambulans men som är konstaterat smittade och behöver skjuts till ett sjukhus.
- Biljett "Flex 10/30" har införts för de som arbetar och inte har lika många resor som tidigare. Detta för att erbjuda flexibla lösningar för pendlare. Denna biljett kan man bara i dagsläget köpa i Skånetrafikens app.
- För landsbygdstrafiken har ett pilotprojekt "Pilot Plusresa" startats mellan Hässleholm och Osby och det finns möjlighet för att detta kan införas på fler ställen. Plusresa innebär att du kan beställa en resa som kommer och hämtar dig hemma och sen kör dig till din närmsta buss- eller tågstation där du kan fortsätta ditt resande. Detta ger möjlighet till fler att åka kollektivt, men det kan också bli negativt för de som redan har en station nära sig.

Trygghet i och runt kollektivtrafiken

- Pilotprojektet som heter "Flexibla platsstopp" och som innebär att man kunde säga till busschauffören var man vill bli avsläppt på har tyvärr gått i stå. Projektet innebär att om du skulle åka hem en kväll och inte ville bli avsläppt på en busstation där fler människor också går av, så kunde du säga till busschauffören om du ville bli avsläppt på en annan plats för att säkert kunna gå hem själv. Detta projekt har gått i stå i och med att bussarna idag kör med stängda framdörrar som följd av pandemin. Förhoppningen är att detta ska kunna startas upp längre fram.
- Man har utökat två busslinjer, en i Malmö och en utanför Kristianstad.
- Möjligheten att ha kamerabevakning ses över för att på så sätt kunna erbjuda trygghet.
- En trygghetslinje har införts som man kan ringa om man känner sig otrygg vid till exempel väntan på en buss, eller om du kanske ser en person som somnat ombord och det finns risk att denne ska hamna på fel station. Trygghetslinjen ska inte användas vid en nödsituation eller på något sätt ersätta nuvarande nödnummer.

Frågan lyftes kring linje 3 i Eslöv som dragits in vilket är beklagligt. Carina berättar att man ser om det går att göra annan linjedragning för linje 1 och 2 för att täcka något av behovet. Det finns 1000 bussar i Skåne, 50% betalas av Region Skåne och 50% betalas genom biljettintäkter, ingen linje har 100% täckning och just på linje 3 var resandet för lågt och Skånetrafiken fick inte in några biljettintäkter, det behövs resande för att det ska fungera.

Uppskattning uttrycktes för sommarkortet, men det finns även önskemål om pensionärsrabatt över hela Skåne. Carina menar att det inte är möjligt just nu. Däremot finns seniorbiljett för resande inom hemkommunen, för mer info se <https://www.skandetrafiken.se/sa-reser-du-med-oss/senior2/>

8. Övriga frågor

Ordförande Anna Mannfalk informerar om att många av de ämnen och frågor som hanterats under dagens möte ofta revideras med tiden. Aktuella nyheter, information och siffror är under rådande tid föränderliga och det är viktigt att man får ta del av den senaste informationen. Det finns idag ett nyhetsbrev som Region Skåne skickar ut och om man vill ta del av detta utskick, så går man således in på:

https://www.mynewsdesk.com/se/region_skane

och klickar sedan på knappen FÖLJER. Det enda man ska komma ihåg att det är ett pressrum, avsett för media. Alla kan följa nyhetsbrev, men det erbjuder inte några andra faciliteter. En annan sida där man kan ta del av nyheter (med lite större bredd) från Region Skåne är på <https://www.skane.se/organisation-politik/Nyheter/> även där finns möjlighet att prenumerera på nyheterna genom att trycka på "Följ via RSS"

Inga övriga frågor lyftes.

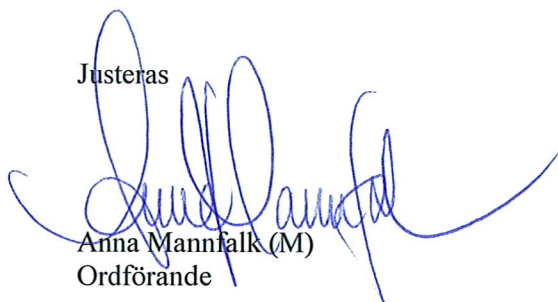
9. Nästa möte

Onsdagen den 9 juni klockan 10-16, då även ersättare är välkomna att delta i mötet.

antecknat av Emelie Nilsson

Justeras

Anna Mannfalk (M)
Ordförande

Ulla-Britt Andersson
PRO